

Alte Drucke

**F. IOAN. DVNS || SCOTI, || ORDINIS MINORVM, ||
THEOLOGORVM OMNIVM || EMINENTISSIMI, || Atque
Academiae subtilium Antesignani, || Quæstiones Tertij ...**

Duns Scotus, Johannes

Venetiis, 1580

DISTIN. IIII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150218

A CVM VERO INCARNATIO &c.

DISTIN. IIII.

Virum beatissima virgo Maria fuit vere mater Dei, & hominis.

IRCA istam dist.

4. in qua magister agit de conceptio ne Christi per cōparationē ad virginem concipientem. ¶ Quæro virum beatissima virgo Maria fuit vere mater Dei & hominis. Quod non, quia opposita contraria non possunt inesse eidem simul etiam per potentiā diuinam, quia tunc Deus facere

16. 9. & posset contradictoria simul. cōsequētia patet per phi. 4. meta. 97. vbi probat qd si contraria essent in eodem qd ē contradictoria essent simul de eodem vera. Sed virginitas & maternitas sunt opposita contraria. igitur &c.

¶ Præterea. Dama. c. 58. Genitricem Christi nequaquam dicimus beatam virginem. ¶ Præterea actiuum & passiuum sunt correlatiua mutua ex. 2. metap. Mater se habet ad patrem sicut passiuum ad actiuum secundum phi. 13. de animalibus. igitur mutuo sunt correlatiua pater & mater, sed nullus est pater Christi hominis.

¶ igitur nulla mater. ¶ Præterea oī generatione gñatur aliqd suppositum. 7. met. Non sic ista. quia hic non fuit suppositum nisi in creatum. illud non generabatur in tempore. ¶ Quod si dicatur qd generabatur in natura creata. ¶ Contra. primus terminus generationis est per se ens. verbum homo non est per se ens. quia nec per se vnum. igitur &c.

¶ Quod si dicas qd est ibi vnitas vnionis. ¶ Contra. relatio nō est formalis ratio terminandi generationem, ista vnio est relatio. igitur &c. ¶ Præterea. si generauit Deum hominem. hoc non fuit nisi rōne naturæ humanæ terminantis generationem, in qua natura verbum subsistebat, sed hoc non vñ ponendū, quia tunc illud esset hic non primus terminus, sed quasi formalis æqsi tio primo termino, in alijs autē est primus terminus, nec potest poni dria qd in alijs illa natura est persona hic non, quia hoc tantum est in alijs pp negationem duplicis dependentiæ, negatio non est ratio terminandi generationem. ¶ Præterea mater se

Lib. 3. 6. 12. habet actiue in generatione passiuis, quia si tñ passiuæ Adam esset mater Eux, & limus esset mīr Ada, sed beata virgo non se habuit actiue in generatione ista, quia hæc generatio fuit in instanti. virtus creata non operatur in instanti ad illud quod natum est fieri in tempore. de quatuor est 16. sus 66.

¶ Contra. Lu. 1. Concipies in vtero & paries filium, & Matth. primo.

IN ISTA QVAESTIONE conclusio est certa, sicut patet per Dama. c. 59. Dei genitricem vere sanctam Mariam prædicamus, sicut enim vere Deus ex ipsa geuitus est, ita ipsa vere Dei genitrix dicitur. Deum enim aimus ex ipsa genitum esse, non vt deitate verbi principii essendi accipiente ex ipsa. sed Dei verbo ex ipsa incarnato & genito, non enim hominem nudum genuit beata virgo, sed Deum verum, non nudum, sed incarnatum, vbi videtur dicere quod genuit suppositum sicut

D 4 ipsa

A ipse determinat, quia infra. cap. 82. quia generatio est hypostasis, sed genuit illud suppositū, non secundum naturam diuinam, sed humanam.

¶ Contra quod videtur esse
duo argumenta facta ad primā
partem. Similiter de eo propter
quod aliqua dī mater quomo-
do possit saluari in proposito
dubium est.

Tho. 1:3.

q. 81. Ar.

ச. உ. த.

pat. sum.

q. 32. arti.

4. C. 25. 6

26. vel r.

de ge. aña

1911, с. 19.

in no. 1. vi

de Cõ. 5.

met. c. f.

6 S. eth.

C. 12. C

E

OPINIO EST qd solus
pater habet rōnem actiui, & ma-
trix rōnem passiui, ita qd ipsa tri-
ministrat materiam proli, & in
solo femine patris est vis actiua
formatiua proli, hanc videtur
opinio philo. 15. de animalibus
comparantis virtutem in femi-
ne patris artifice, & materiam
ministratam a matre ligno de
quo artifex facit scāntum. ¶ Pro
hoc etiam ad propositū vide-
tur esse Augu. 10. super Gene. c.

ubi dicit Christum non descendisse ex parentibus secundum rationem feminalem, sed si beata virgo fuisset actiua respectu formationis corporis filij sui, videretur corpus illud formatum fuisse secundum rationem feminalem.

SED CONTRA istud
arguitur primo de alijs mari-
bus, quia formas eiuſdem ſpe-
ciei conſequentur potentie natu-
rales eiuſdem ſpeciei, mas &
femina ſunt eiuſde ſpeciei. 10.
niet, ergo formas eorum conſe-
quitur potentia eiuſdem rōnis.
igitur ſi formam viniſ ſequitur
naturaliter vegetatiua actiua, ſi-
militer & alterius. ¶ Confirmat
rō, quia aia vegetatiua huius
illius different ſicut actiua &
paſſiua, & ita eſſent potētie om-
nino alterius ratiōis.

¶ Præterea. pater naturaliter

plus diligit filium suum sicut
vniuersusque naturaliter diligit
suum opus q̄ econuerſo. ex. 8.
rō q̄ beneficiens plus afficitur
beneficiato q̄ econuerſo, sed ma-
ter plus diligit filium suum quā
pater, sicut patet per eum. 9. &
8. ethi. vñ q̄ aliquo modo filius
eius sit opus eius.

C4.11.

Ca. 1.

¶ Præterea. filius quandoque assimilatur magis matri quam patri, ergo in matre est aliqua virtus actiua. consequentia probatur, quia agens intendit assimilare sibi erectum, ita effectus nulli assimilatur nisi per aliquam actionem eius. ¶ De semine patris principaliter in reddit assimilare prolem patri, per inobedientiam materię deficit ab eo quod intendit, & facit quod potest, & ita cum transmutatio non fiat in quodlibet sed in oppositum assimilatur opposito, & ita matri.

¶ Contra. igitur calidum impeditum, & pp impeditum non potens perfecte sibi assimilare effectum, assimilabit eum frigidum, quod est impossibile. quia ipsum impeditum tñ non assimilabit eum sibi. & si assimilatur frigidum hoc est ab alio agente, nō tñ a calido impedito. sic in proposito ex impedimento resistente virtuti actiue patris tantum haberetur ista negatio qd proles non assimilatur patri, tñ non assimilatur alij, nisi ex alia causa actiua, & si detur ista in proposito ex parte matris habetur propositum. ¶ Præterea. matrem tñ esse quasi vas in quo si cut in loco conueniente generatur proles, & de aliquo eius vt de materia non videtur plus dare matri quàm terrę in generatio-

n Argu

11 11779

lissima

contra

en lesoph

Aratione minere, si de aliquo eius generatur minera, & sic ipsa terra continens illud aliquid sicut locus conueniens generationis talis corporis erit mater eius, immo non vñ dare plus q̃ homini respectu generationis vermis ex eo qui generatur ex aliquo humore putrefacto & hoc in loco conueniente generationi suæ, & ita nihil deficeret quin esset mater illius vermis nisi q̃ vermis non est eiusdem speciei, sed hoc forte non tollit si equus dicatur pater mulæ, & asina mater.

¶ Præterea istud in proposito de hac matre probatur p̃ illud Dama. 48. Virtutem tribuens susceptiuam finui autem & generariuam, sed si ipsa tm̃ esset principium passiuum non videretur quare copularet virtuti suscepti

ue virtutem generatiuam.

quare Ga-
lenum in
libro de
spermate
& Hippo-
cratem de
formatio-
ne fetus, et
Th. in 1.
dis. 3.
SI AVTEM teneatur alia opin. q̃ mater quæcunque cum patre est causa actiua respectu formationis corporis prolis, tamen minus principalis & secundaria, & cum patre integrans vnā causam totalem, tunc videtur difficilius saluare quomodo Maria fuit mater quam ponendo aliam opi. pater enim q̃ ipsa ministravit materiam totam corpori Christi, sed nō ita pater quomodo potuit cooperari spiritui sancto ad formationē illius corporis. ¶ Ad hoc dicitur sic. q̃ ipsa ministravit materiā in qua erat vis actiua, sed illa vis non habuit actionem aliquam, quia actionem eius præuenit spiritus sanctus subito formans corpus illud de materia sibi ministrata. erat igitur virgo mater tenendo opi. de actione matris pro eo q̃ præbuit mate-

riam, in qua quantū est ex parte C sui erat vñdē ageret, nisi aliud agens fortius præuenisset illud in agendo. Exemplificatur. virgē Aaron data est fecunditas p̃ *Numeri*
6. 17. quam posset actiue producere successive flores & fructus, sed non produxit, quia illam fecunditatem præuenit virtus diuina subito producens illa.

CONTRA, si ignis esset perfectissime actiuus, & haberet passum vt lignum approximatum, tamen præueniretur ab aliquo agente fortiori calefaciente lignū. nullo modo ignis esset causa agens respectu illius caloris. & si ignem gignere calorem esset ignem esse patrem caloris. nullo modo ignis ille esset pater illius caloris. igitur similiter in proposito propter solam virtutem actiuam, D si erat præuenta, vt non ageret non diceretur mater, si mater est causa agens.

¶ Confirmatur hoc in exemplo illorum. Si enim arbor diceretur pater vel mater illius fructus, quem producit illa, tamen virga licet secunda fuisset, ita potens producere fructum, & non produxit, quia præuenta, non fuisset pater vel mater illius fructus.

¶ Hoc etiam probatur in proposito. Nullus enim homo fuit pater illius filij, & si aliquis habuit virtutem actiuam secundum quam potuit egisse ad formationem huius corporis, vt pater, & non egit spiritui sancto præueniente.

ALITER DICTUR *Var. li. 3.*
q. 13. quod collata sibi fuit vis supernaturalis secundum quam potuit cooperari spiritui sancto in instanti.

CON-

A CONTRA A. Ista vis supernaturalis esset accidens, etiam per accidens huius naturæ. ergo si mater Christi solo illo accidente egit ad formationem corporis Christi, sequitur quod non ita per se, & vere egit ad formationem huius corporis, sicut aliæ matres, quæ ex natura sua agunt ad formationem corporis suæ proles, non enim ita vere conuenit lapidi disgregare, quod conuenit ei per albedinē quæ est ei accidens per accidēs, sicut conuenit ei descendere deorsum. quod conuenit ei per naturam suam, vel conuenit ei per accidens naturale.

¶ Similiter in quo subiecto erit istud accidens supernaturale? si in intellectu vel voluntate, non videtur esse ratio agendi ad generationem filij, quæ actio principaliter conuenit virtuti vegetatiuæ. Si autem ponatur in virtute vegetatiua, mirum videtur, quō illa vis sit capax accidentis supernaturalis.

¶ Præterea tertio, quō poterit illa vis ex quo est creata cooperari vel esse ratio cooperandi in instanti spiritui sancto? si tamē hoc non potest aliquid quod est in natura matris.

¶ Præterea, quomodo accidentis erit ratio formalis producendi substantiam, quæ sit terminus generationis? Quod si dicatur virtutem istam supernaturalem esse tanquam perfectionem intrinsecam collatam virtuti vegetatiuæ matris. ¶ Hoc videtur mirabile, quomodo ista vis facta fuerit intensior quam si naturaliter genuisset, quia tunc esset plus quam mater.

¶ Similiter quomodo illa intensitas poterit agere in instanti,

& tamen illa remissa non potest tunc agere, forma enim eiusdem rationis, licet vna sit perfectior alia, videntur similiter se habere ad agere in instanti vel in tempore, licet vna aliquid perfectius producat quam alia, sicut patet de luce perfectiore & imperfectiore, quarum vtraque æque instantanee illuminat, licet vna illuminet perfectius quam alia.

POTEST DICI quod si ad matrem pertinet agere sicut ad causam minus principalem. Maria vere fuit mater, quia tota illa actio sibi competebar quæ matri debetur.

¶ Ad quod intelligendum, sciendum est, quod in formatione corporis nostri præcedit motus localis de loco ipsius corporis corrumpendi ad locum conuenientem generationi ipsius corporis organici ex eo, hunc motum localem sequitur figuratio illius corporis, quæ figuratio non est sine motu locali. Tertio sequitur condensatio illius corporis corrumpendi, quæ est quadam alteratio præcedens generationem corporis densioris ex isto corpore rariori, & ista alteratio non est sine loci mutatione, non quidem qua acquiritur nouus locus, sed qua occupatur minor. In ultimo instanti istius alterationis inducitur forma qua corpus est complete organicum, siue illa secundum aliquos sit anima intellectiua, siue secundum alios sit forma alia. *Th. 1. q. 1. ad 1. præcedens illam, & hoc secundum istos secundos. siue ipsa sit vna totius corporis organici & partium Etherogenearum, siue sit alia totius ab illis*

A illis quę sunt proprie & substantiales speciales partium etherogenearum. siue tertio modo nulla sit alia forma totius corporis organici a formis particularibus substantialibus partium etherogenearum. & secundum hoc tertium membrum corpus esse complete organicum esset omnes formas partiales esse complete inductas. Et licet secundū membrum & tertium istorum posset poni non omnes partiales simul induci, sed vnam prius, ad quam sufficeret alteratio brevior. & aliam posterius ad quam requiritur alteratio prolixior, tamen secundum omnia tria membra aliquid est in ultimo instanti quod non præfuit, & sine quo non est corpus complete organizatum. ¶ Ad propositum applicando dubium videtur, virum tribus modis prædictis correspondebant in proposito in Maria tres motus breviores quam in nobis, & si in illis tribus motibus egerit beata Maria sicut causa secunda. & s. s. vt principalis. Si enim hoc ponatur non ponitur aliquid quod postea assumptum fuit a verbo aliquando præfuisse in supposito creato, sed tantum quod illud corrumperetur in aliquid assumptum a verbo, neque ponitur in illis quę alibi requirunt successione, sicut sunt illi tres motus (non autem vltima forma substantialis corporis organici inductio) Mariam in instanti fuisse cooperatam spiritui sancto. Si autem negentur ibi fuisse illi tres motus, sed quod totum fuerit in instanti vno, puta quod in aliquo toto tempore fuerint sanguines dispersi in corpore Marię, &

nunquam in tempore moti ad matricem, nec sic figurati & condensati, sed in ultimo instanti illius temporis erat in loco isto corpus figuratum & densum, sicut esset in termino trium motuum si fuissent tres præcedentes. Adhuc dico quod beata virgo potuit cooperari spiritui sancto in ista actione instantanea. & quantum ad formam substantialem istius termini, & quantum ad vbi & ad figuram & densitatem, licet subito inductas, quia si non potuisset cooperari, hoc fuisset ex vna trium causarum videlicet. Aut quia non habuit causalitatem actiuam minus principalem respectu termini inducti, vel respectu terminorum inductorum. Aut quia non potuit secundum illam vim actiuam agere ad terminos hoc modo inductos. Aut tertio modo, quia & si potuit, tamen puenta fuit a virtute maiore totum & totaliter operante. Primum improbat, quia ipsa habuit virtutem actiuam sicut alie matres. ergo ad eosdem terminos ad quos & alie, sed alie matres habent vim actiuam minus principalem respectu vbi figure condensationis & forme substantialis. ¶ Et si dicas secundum * tertium trium membrorum quod in toto sunt multę forme substantiales speciales differentes partium etherogenearum ad quas simul inducendas non habet aliqua mater vim actiuam sufficientem, sed oportet vnam prius tempore induci quam aliam. & ita hic.

¶ Contra actiuum non habes terminum adæquatum potest simul agere respectu alterius. ideo enim tantum vnum potest simul, quia illud est terminus ad-

a. l. secundū
v. l. quod-
dam, vel
vnum.

Ad equatū virtuti eius, & maxime potest simul in plura inaequata si illa includantur in primo ad equatū sibi, sed nulla forma partialis est terminus ad equatū huic potentiē actiue, sed forma totius corporis organici, alias non posset in formam totius, igitur cum omnes ille formae partiales includantur in toto quod est terminus ad equatū in omnes illas simul potest.

¶ Secūda causa tollitur, quia aliqua media sunt necessario media virtuti imperfectiori, quae non sunt necessario media virtuti perfectiori, agens. n. naturale necesse est procedere per media determinata, quia subest illi ordini. nam ille prefixus est ab agente superiori, sed agens supremum, quia non subest isti ordini in agendo, quia istum prefixit voluntarie, nō est necesse procedere in agēdo per ista media.

¶ Ex hoc arguo. Spiritus sanctus & Maria sunt agēs perfectius, q̄ pater creatus & ipsa fuissent. ergo ista media per quae necesse fuit actionē patris naturalis & Marię processisse, si concepisset ex viro non fuerunt necessaria in illa actione spiritus sancti & Marię. **¶** Quod si dicas quod ista non necitas mediorum tantum est pp̄ infinitatem virtutis spiritus sancti, sed semp̄ remanet equalis necessitas mediorū respectu virtutis creatę, vt ipsa non posset agere respectu termini, p̄cederet per media sibi necessaria. **¶** Contra hoc, si per media ista deuentum fuisset ad terminum, agens non produceret terminum ratione mediorum, quia media tunc non sunt, igitur p̄cile tunc produceret, quia habet virtutē actiuam re-

spectu istius termini. igit̄ si aliqua virtus facit q̄ non p̄cedatur p̄ media secundū q̄ subito agens se habeat ad terminū sicut si haberet in termino si processisset per media, eodem modo potest idem agens agere q̄ sic non transiuit per media, sicut si transisset, sed spiritus sanctus potuit facere q̄ non esset transitus per ista media sicut p̄bat ratio p̄dicta, & cū hoc stare pōt quod virtus actiua matris eadē sit, aequē fuisset in termino talis transitus. igitur p̄ illā virtutē actiuā potest eque agere in termino p̄termisiss medijs, sicut si ante actionē in terminum, transisset per media.

¶ Tertia causa tollitur, quia spiritus sanctus libere agit, ergo nō necessario agit secundum vltimum suae potentiae. igitur pōt ad aliqd se extendere causalitate causaē secundae cooperante secum, & ita pōt supplere vicem patris naturalis, vel etiam efficaciae operari q̄ pater si eēt: & poterit Maria cooperari secundū causalitatem suam, quia nihil ab ea aufert̄ per hoc q̄ spiritus sanctus p̄ueniendo causalitatem alterius causaē cū qua Maria posset agere supplet vicē eius patris. **¶** Ex istis tribus membris improbat̄ potest formari ratio talis. Omnis causa actiua habens virtutem, respectu alicuius effectus, & non p̄uenientia ab alio totaliter causante illum effectū, in eo instanti in quo producit̄ potest agere ad productionem eius, Maria fuit talis, si omnes alie matres sunt tales, & hoc vt causa actiua non principalis. igit̄ &c. **¶** Illud declaratur per auctoritatem. **Dama. 48.** vbi dicit q̄ spiritus san-

A sanctus dedit ei potentiam suscepitque, simul autem & generatiuam, non quod miraculo dedit ei illam fecunditatem secundum * quam cooperabatur, sed illam habuit naturaliter, quia non fuit sterilis, & secundum eam potuisset naturaliter cooperari ad productionem filij si pater naturalis genuisset, sed potentia actiua causa inferioris est remota quando causa superior non agit, ita quod nunquam est causa inferior in potentia propinqua ad effectum, nisi causa superiori agente, quia illa superior primo determinatur, & ipsa determinata inferior necessario cooperatur, si inferior sit causa naturalis, secundum autem communem ordinem vis actiua matris nata est subordinari vi actiue patris, & ita a patre nata est conferri matri potentia propinqua ad generandum, non autem illa remota matris, quae est actus eius primus, quo ipsa dicitur fecunda, haec potentia propinqua conferebatur Mariae non extrinseca causa naturali, sed immediate a spiritu sancto habente vim principalis causae, & ideo spiritus sanctus dedit ei vim generatiuam, hoc est potentiam generandi propinquam secundum illam vim naturalem, qua ipsa erat naturaliter fecunda, sed susceptiuam deitatis, sicut enim natura ad quam ut ad formalem terminum erat ista generatio tantum erat in potentia obediens, ut uteretur verbo, ita illa mater, ter tantum habuit potentiam, & suam obediens ut esset mater per. 7. h. verbi per hoc enim erat mater

verbi, quia verbum subsistebat in natura illa sibi vnita.

SED HIC EST vnum dubium quia secundum dicta in questionibus de rationibus feminalibus. Ratio feminalis non est principium agendi in generatione, quia tunc non mater, sicut nec substantia quam consequitur, sed tantum est ratio agendi in alteratione precedente generationem, & hic nulla alteratio praecessit generationem, ergo secundum hoc ex parte matris nulla fuit actio per rationem feminalem & ita nec per aliquam vim in materia ministrata. Hoc concedendum esset secundum illa, sed tamen ipsa mater potuit immediate operari in instanti generationis, quia ipsa immediate fuit praesens, & habuit vim actiuam generatiuam, respectu termini actionis, & ita forte est in alijs matribus, & non tantum per vim actiuam in materia ministrata agunt, sed etiam corrupta illa vi actiua in semine in instanti generationis, sicut substantia in qua est ipsa immediate agunt ad terminum generationis producendum, quod videtur probabile quia posito illo corpore sic alterato in illo instanti per potentiam diuinam extra matricem non fieret generatio, & tamen idem passum esset, & eadem agentia essent appropinquata ut videtur nisi de sola matre, & tunc si ponatur semen patris corruptum in illo instanti, puta quia est pars materialis proles, verius mater agit quam pater, quia ipsa immediate in instanti generationis, pater non, sed tantum in alteratione praeterea per illam vim actiuam

A uā q̄ fuit in semine patris, vel si ponatur semen patris manere in instanti generationis, & vim actiuam manere in eo, & semen non conuerti in corpus prolis, sed post formationem corporis resolui in aliud, adhuc in instanti generationis mater & pater poterunt agere per illam vim dimissam manēre in semine. Nec videtur istud multum inconueniens attribuere tantam actionem matri, quia facta decisione seminis patris tota sequens formatio usque ad partum videtur principaliter sequi conditiones matris, vt si habeat matricem, calidam & bene dispositā, &c.

Sed est ne cōcedēdū q̄ Maria fuerit n̄ naturalis Christi, vel qd̄ miraculose generauit Christum? Respondeo. Ansel de cōceptu virginali. c. 11. dicit hanc generationem fuisse miraculosam, & hoc quidem verum est quantum ad modum reducendi potentiam naturalem actiuam Mariæ ad actum, quæ naturaliter non reducitur ad actū, nisi a causā actiua determinata naturali. s. vi actiua patris naturalis. fuit etiā miraculosa quātum ad modum producēdi in illa generatione, q̄a vel erat omnino subita, qualis non est processus naturalis in generatione hominis, vel si fuit successiua, illi motus qui præcesserunt generationem, in ita breui tēpore fuerunt, in quanto non sunt nati fieri naturaliter sed ex parte ipsius potentia actiue Mariæ erat naturalis, quia ista potentia ei erat naturalis secundum quam erat naturaliter secunda, & potuisset concepisse a patre naturali, & naturaliter egisse ad productionem proli, & propter istam

potentiam actiuam naturalem qua operabatur, potest dici naturalis mater Christi, & tamē propter modum exequendi actum huius potentia duplicem non naturalem, potest dici non naturaliter, sed miraculose genuisse.

AD ARGUMENTA.

Ad primum dico, q̄ virgo & mater non opponuntur aliqua oppositione formali, nec vt priuatiua, nec vt contraria. virginitas enim priuata priuat tantū actionē causā superiori naturalis, non autem virtutem actiuam matris. maternitas autem non necessario ponit actionem illius causæ superioris, sed tantum illam communiter concomitatur illa actio. sed si aliud suppleat actionem illam totā causæ naturalis potest esse maternitas secundum suam rationē, & tamen cum priuatione actionis causæ naturalis superioris, & ita cum virginitate, & ita fuit hic. ¶ Exemplum obiectum, creatum natum est concuare cum intellectu meo intellectionem. intellectum igitur concipere notitiā communiter requirit obiectum creatum. mouere intellectum, sed non requirit hoc ex se ratione sua, si enim Deus suppleat actionem obiecti mouendo intellectum, potest intellectus eandem notitiā concipere; quam conciperet obiecto mouente, & ita si in intellectu concipiente non moueri ab obiecto creato designaretur p̄ suum nomen virginitatis vel incorruptibilitatis, vel impassibilitatis, non repugnaret aliquo modo formaliter intellectui concipere & virginem esse. ita est hic. ¶ Si obijcias de parere, quia clausula non potest parere. Respondeo

Dist. 1. q. 1. m. 1. ibi

A ibi fuit miraculum, & corpus simul fuerit cum alio corpore, & forte nouum miraculū aliud ab illo, quo virgo concepit sine actione causæ naturalis superioris, sed de partu satis communiter conceditur tāquam nō difficile q̄ ibi illa mater operabatur quicquid alię matres, sicut & in fouendo, & conseruando, & nutriendo fœtum in utero. Et tamen ibi forte posset fieri difficultas specialis, q̄ nulla esset vis actiua in matre potens mouere corpus prolis localiter ad exitū dum, & maxime ad effundū simul cum alio corpore, quia nulla virtus creata potest mouere localiter corpus ad aliquod vbi,

Respondet ad ista.
B nisi expellat aliud corpus, saltē quando de corpore non gloriose. Ad secundum dico, q̄ Datus non negat eam absolute esse matrem Christi, sed contra Nestorium qui sub illo vocabulo voluit eam negare esse matrem Dei ponendo q̄ peperit purum hominem. Vnde post illam auctoritatem subdit in destructione theotochos. i. Dei genitricis vocis, nequā Nestorius solius naturæ honorate super omnem creaturam Dei genitricis vocem (& si ipse reicindatur cum impio sathana) adinuenit, igitur negauit illud, sed noluit communicare in sermone cum heretico illo, qui sub vocabulo illo occultabat venenum suū.

Videtur etiam.
Et aliud dico q̄ actiuum passiuum in communi necessario adinuicem referuntur. non necesse est ita esse de hoc actiuo, & hoc passiuo, quia aliud actiuū vicem huius actiui supplere potest. ita in proposito pater dicit tale actiuum speciale & eius actio supplebatur hic ab alio

agente. Ad vltimum conceditur, q̄ si alię matres agāt, & ista egrit ad hanc generationē. Cū arguitur de instanti, patet in solutio quæstionis, quia si in toto tempore præcedente cooperata fuisset, bene concederetur in vltimo instanti potuisse cooperari ad formam inducibilem in illo instanti, sed non fuisset tunc cooperata in instanti p̄ operationem istam factā, quia illa tunc non fuisset. igitur tantum per virtutem actiuam quā tunc habuisset eandem quam prius, sed non egerit ad illa intermedia quæ in tempore cāfarentur.

A D A R G V M E N T A alia ar-
pro opi. prima. Ad philosophum *gumēra fa*
exponitur q̄ mater non est cau- *ele solu-*
sa principalis agens. & ipsa etiā *tur ex di-*
principaliter ministrat materiā, *his.*
quia corpus prolis magis forma- *D*
tur de materia ministrata a *matur de*
matre, q̄ de materia ministrata *mater, q̄ de materia ministrata*
a patre, si autem aliter intelligat *a. l. intelli*
philosophus negatur. quia Gal. *gatur de*
sentit oppositum sicut recitat *plus nega-*
Aui. & in istis magis credendū *tus nega-*
est expertis. Ad Aug. dico, q̄ so- *tur.*
lus ille effectus producit se- *2. virtu.*
cundum rationem seminalem, *naturalis*
ad cuius productionē vis acti- *e. 3. cano.*
ua creata cōcurrit vt totalis cau- *sen. 1. c.*
sa, nec si erat in proposito, quia *de mem-*
& sic maria per vim naturalem *bris. & 9.*
egerit, non tamen totalis causa *anymalia*
erat cā naturalis. sed principa- *et 20. 3.*
lior erat spiritus sanctus.

**P R Æ T E R E A I N Q V I -
R I O P O R T E T &c.**

D I S T I N. V.

C I R C A istam distin. 5. in
qua magister agit de ex-
tremis assumptionis, q̄-
run-